

מערך סדנא

"למה תיקון? בין אנשים לעונשים"

יעדים

מטרת היחידה: להבין את ההבדל בין תיקון לעונש ואת המטרה העומדת מאחורי שיטת התיקון.

מרכיבי תפיסה:

- תיקון הלב
- דיאלוג

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- דף "התגובה החינוכית – בין תגובה לעונש"

מתווה הסדנא

פתיחה: "אנשים ועונשים"

נערוך סבב בו המשתתפים שבו יספרו על עונש שהם קיבלו או נתנו בעברם, ואיזו הרגשה ליוותה אותם או מה הם למדו מכך.

שלב א: למידה "תגובה החינוכית – בין תיקון לעונש"

בשלב זה נחدد את משמעות התיקון. המנחה יחלק למשתתפים את הדף 'בין תיקון לעונש' – ויחדד את ההבדלים המשמעותיים.

אמירות חשובות:

- מהות התיקון נועד לשנות את התנהגותו של האדם לטווח הארוך גם כשהוא לא ליד המבוגר!
- חייבת לבא תגובה – שתמיד יכלול היבט מילולי (VERBEL) וגם היבט מעשי (ACTION).
- משמעות התיקון היא לא מחילה ומעבר לסדר היום. תיקון גם אינה הלקאה.

שלב ב: "משבר כהזדמנות לתיקון" – מקרי בוחן

בשלב זה נחدد כי יש לראות בהפרות המשמעת הזדמנות לחינוך ותיקון:

הפרות סדר בתוך הקהילה הן ההזדמנות לייצר תהליכים חינוכיים כך שהחניכים ישנו את התנהגותם וכאנשים בוגרים יתנהלו על-פי הערכים שספגו בקהילה.

- המנחה יספר סיפור אישי על חניך או על בוגר – שהפרת המשמעת היוותה הזדמנות לעבודה יותר משמעותית על ערכים שהוא הפר.
- בידי המנחה 5 כרטיסי תופעות. המנחה יבחר תופעה אחת ויציג אותה בפני הקבוצה.

- על הקבוצה יחד לדון ולהציע הזדמנויות חינוכיות שניתן למנף מהתופעה. כלומר, על אלו ערכים ניתן לדבר כאשר התופעה הזו צצה.
- יש להעלות רעיונות כיצד ניתן לפתח את השיחה סביב הערכים וההזדמנויות שהועלו. (כלומר, איך מחנך מגיע לשיחה על כלל הערכים האלה, מתוך האירוע שפגש).

התופעה	הזדמנויות
אלימות מילולית	משמעות המילה, "חיים ומוות ביד הלשון", יחס לאחר, כבוד האדם, כבוד עצמי...
ונדליזם	שייכות למקום, כבוד לסביבה, פגיעה חברתית, אמינות
היעדרות מלימודים/עבודה	התמדה, מוסר עבודה, השקעה בעתיד
עישון	בריאות, פגיעה באחר, קיימות,
יחסי בנים-בנות	ערך המשפחה, כבוד, קדושה, בריאות, חשיבה לטווח ארוך.

סיכום:

המשימה החינוכית שלנו היא להנחיל לחניכים ערכים ולחנך אותם כך שיגדלו לבוגרים שמתנהלים באופן מסורי וערכי, גם כשהם לא בקהילה ולא לידינו. יש לנו אפשרות לנצל את בעיות המשמעת כדי לעבוד על הנקודות שדורשות תיקון.